

Tisztelt Hírlevél Olvasó!

A Magyar Közlöny 202. számában megjelent és 2018.01.01-n hatályba lépett a nemzetgazdasági miniszter **40/2017. (XII. 4.) NGM rendelet az összekötő és felhasználói berendezésekről, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezésekről és védelmi rendszerekről**. Az új előírás tartalmazza a villamos berendezések tervezésére, létesítésére, üzembe helyezésére, üzemeltetésére, átalakítására, javítására, rendszeres karbantartására, üzemben kívül helyezésére és megszüntetésre vonatkozó előírásokat.

- Az új követelmények szerint **5 évente továbbképzés és sikeres vizsga szükséges** az alábbi munkakörök betöltéséhez:

- az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgáló
- az erősáramú berendezések felülvizsgálója
- a villámvédelmi berendezések felülvizsgálója

Akinek a szakképesítését igazoló bizonyítványa 3 évnél régebbi, annak e rendelet hatálybalépését követő két éven belül kell részt vennie a továbbképzésen, és vizsgáznia kell.

- A rendelet kimondja, hogy a biztonsági követelmények szempontjából megfelelő állapotúnak kell tekinteni azt a villamos berendezést, amely létesítéskor teljesíti a rá vonatkozó villamos biztonsági szabványos követelményeket vagy a szabványban foglaltakkal biztonsági szempontból a tervező által igazoltan legalább egyenértékű megoldásokat.

- Fogalmak:

- *Felhasználói berendezés:* a felhasználó használatában lévő, villamos energiát termelő, átalakító és kapcsoló berendezés, vezetékhálózat és villamos energiát felhasználó berendezés a tartozékaival (készülékeivel) együtt;
- *Összekötő berendezés:* több felhasználó által használt ingatlan belső vezetékhálózatának nem az elosztó tulajdonában álló, a csatlakozási pont után lévő méretlen szakasza;
- *villamos berendezés:* összehangolt jellemzőjű villamos szerkezetek meghatározott célra vagy célokra egymással összekötött együttese, beleértve az összes olyan villamos szerkezetet, amely a villamos energia termelésére, szállítására, átalakítására, elosztására, tárolására és felhasználására, az elsődleges és másodlagos villámáramok vezetésére szolgál, de nem minősül villamosműnek; továbbá a felhasználói berendezés, az elektromos gépjármű energiatárolójának villamos energiával történő feltöltésére alkalmas töltőállomás, a közvilágítási berendezés, a közvilágítási elosztóhálózat, valamint az összekötő berendezés; a villamos berendezés részét képezi a vele fémes vezetői összeköttetésben lévő villámvédelmi berendezés és annak részét képező földelő berendezés is.
- *Jelentős villamos berendezés:*
 - a) a potenciálisan robbanásveszélyes létesítmény berendezése,
 - b) a villamosműhöz, magánvezetékhez, termelői vezetékhez vagy közvetlen vezetékhez 1000 V-nál nagyobb névleges feszültségen csatlakozó fogyasztói berendezés,
 - c) a villamosműhöz, magánvezetékhez, termelői vezetékhez vagy közvetlen vezetékhez 1000 V-nál nem nagyobb feszültségen csatlakozó fogyasztói villamos berendezés, amely a berendezés áramának nagyságát fázisonként 32 A vagy annál nagyobb névleges áramerősségű túláramvédelem (olvadóbiztosító vagy kismegszakító) korlátozza,
 - d) olyan összekötő berendezések, amelyek az a)-c) pontok szerinti villamos berendezéseket táplálnak;

- Villamos berendezések üzembe helyezéshez szükségesek az alábbi dokumentációk:

- A jelentősnek nem tekinthető villamos berendezésekre vonatkozóan elegendő a meghatározott szabványossági nyilatkozat és - szabványtól való eltérés esetén - az egyenértékűségi nyilatkozat.
- A jelentős villamos berendezés első üzembe helyezésekor vagy átadásakor az üzemeltető számára át kell adni:
 - a villamos berendezések kezeléséhez, karbantartásához, javításához és hibakereséséhez szükséges villamos terveket (megvalósulási terv);
 - az üzemeltetési útmutatót (használati, kezelési és karbantartási útmutató);
 - a tervező, a tervellenőr és a kivitelező felelős műszaki vezetőjének nyilatkozatát, arról, hogy a villamos berendezés kielégíti a villamos biztonsági követelményeket;
 - a villamos biztonsági szempontból mértékadó szabványos követelményeket tartalmazó szabványoktól való eltérés esetén a tervező egyenértékűségi nyilatkozatát;
 - a villamos berendezéssel kapcsolatos mérési jegyzőkönyveket, minősítő iratokat, tanúsítványokat.

- A jelentős villamos berendezés üzembe helyezése megkezdésének feltétele, hogy a villamos berendezés rendelkezzen

- üzembehelyezési programmal;
- az üzembehelyezési állapotot tükröző, a kivitelezés során módosított, kiegészített tervdokumentációval.
- üzemeltetési útmutató
- tervezői egyenértékűségi nyilatkozat
- kivitelező felelős műszaki vezetője szabványossági nyilatkozata és kötelező csatolmányai (mint pl. minősítő irat, részletes mérési jegyzőkönyv)

- A villamos berendezésnek a rendeletben meghatározott műszaki biztonsági követelményeknek megfelelő állapotát ellenőrizni kell

- a berendezés létesítéskor, az első üzembe helyezés előtt (első ellenőrzés);
- rendkívüli eseményt követően;
- átalakítás, javítás esetén annak üzembe helyezése előtt;
- időszakosan, az e berendezés fajtájára a jogszabályokban előírt gyakorisággal.

- Új berendezés kivitelezésekor, valamint a biztonságosság szempontjából lényeges bővítések, átalakítások alkalmával az érintett rész szabványos vagy azzal egyenértékű voltát kell ellenőrizni, és a műszaki biztonsági követelményekben meghatározott ellenőrzés eredményét, a tervezői egyenértékűségi nyilatkozatban vagy kivitelező felelős műszaki vezetője szabványossági nyilatkozatában meghatározott tartalmú nyilatkozattal, valamint a kivitelező vagy annak felelős műszaki vezetője a szabványossági nyilatkozata szerinti mérési jegyzőkönyvekkel és bizonylatokkal kell igazolni.
- Az 1000 V-nál nagyobb névleges feszültségű villamos berendezések **időszakos általános szabványossági felülvizsgálatát** - bele nem értve a villamos berendezés áramütés elleni védelem szempontjából történő időszakos szabványossági felülvizsgálatát - **háromévente** kell elvégezni.
- A villamos berendezés áramütés elleni védelem szempontjából történő **időszakos szabványossági felülvizsgálatát** a villamos berendezés használatbavételét követően a berendezés üzemeltetője
 - az iparszerűen alkalmazott villamos üzemű kéziszerszámokon és hordozható biztonsági transzformátorok esetén legalább évenként,
 - potenciálisan robbanásveszélyes környezetben működő villamos berendezésen, 1000 V-nál nagyobb névleges feszültségű villamos berendezésen, valamint e rendelet szerinti épületnek nem minősülő építmény 50 kW-ot meghaladó csatlakozási teljesítményű villamos berendezésén, továbbá jelentős villamos berendezésen legalább 3 évenként,
 - egyéb esetben legalább 6 évenként végezteti el.
- Az érintésvédelmi szerelői ellenőrzést a saját munkájával kapcsolatban minden olyan személy elvégezheti, aki a feladat elvégzéséhez szükséges előírt villamos szakmai képesítéssel rendelkezik.
 - szerelői ellenőrzés: legalább erősáramú villamos szakképzettség alapján végzett ellenőrzés, amelyhez a szigetelésellenállás-mérésen kívül nem szükséges az áramütés elleni védelem alapvető hibáinak kimutatása céljából műszeres mérés és a mérési eredmények kiértékelése;
- Összekötő berendezésekre vonatkozó követelmények
 - Minden összekötő berendezésre külön vagy üzemeltető szervezetenként közös, felhasználói belső szabályzatot kell készíteni, amely tartalmazza az alábbiakat
 - üzemeltetési tevékenységekhez szükséges kioktatást és szakképzettséget, kezelési jogosultságokat
 - biztonsági tudnivalókat
 - karbantartások, időszakos biztonsági felülvizsgálatok gyakoriságát
 - nagyfeszültségű összekötő berendezések esetén az üzemi személyzet munkakörének ellátásához szükséges helyi ismeretek összeállítását, közlését, valamint ezek oktatását és elsajátításának ellenőrzését
 - A nagyfeszültségű összekötő berendezések üzemeltetőjének gondoskodnia kell
 - a villamos berendezéseire a rájuk vonatkozó szabványok által előírt figyelmeztető táblák,
 - a nyitott kábelárkoknál „erősáramú kábel” feliratú jelzőszalagok,
 - a földben elhelyezett vezeték nyomvonalán - a rendezett utak (járdák) alatti vezetékek kivételével - legalább 500 m-enként és minden irányváltó ponton jelzőkövek vagy jelzőtáblák felszereléséről.
 - Az 1000 V-nál nem nagyobb névleges feszültségű összekötő berendezésekre annak üzemeltetőjének **kezelési utasítást** kell készítenie.
 - a hálózat kezelési jogosultságát;
 - a hibabejelentés módját;
 - a hibaelhárításra vonatkozó szabályokat;
 - átkapcsolható hálózat esetén az átkapcsolás szabályait, továbbá közcélú hálózatra való csatlakozás esetén az ennek engedélyesével való kapcsolattartás szabályait;
 - a hálózat berendezései ellenőrzésének és felülvizsgálatának előírt gyakoriságát.
 - Elhagyható a kezelési utasítás készítése, ha az összekötő berendezés kizárólag olyan felhasználókat lát el, amelyek e berendezés résztulajdonosai vagy a tulajdonos ingatlanának bérlői.
 - Üzemzavar esetén a felhasználó jogosult a fogyasztói berendezését tápláló összekötő berendezésen lévő kismegszakítókat visszakapcsolni, és a szakképzetlen személyek által is kezelhető (becsavarható) olvadóbiztosítókat cserélni, kivéve, ha ezek elzárt villamos kezelőtérben vannak, vagy elzárt villamos berendezésnek minősülnek, vagy az üzemviteli megállapodás ezt tiltja. Üzemviteli megállapodásban szereplő tiltás esetén azt a berendezés kezelőszervénél egyértelműen jelölni szükséges.
- Felhasználói berendezésekre vonatkozó követelmények
 - Rögzítetten hálózatra kötött építőipari gép, elosztóberendezés csak az előírt villamos szakképzettséggel rendelkező személynek a helyszíni bekötés után adott írásbeli biztonsági nyilatkozata után helyezhető üzembe.
 - A felvonulási területen csak olyan villamos berendezés használható, amelynek **MAGYAR** nyelvű **használati útmutatója az adott felvonulási (építési) területen hozzáférhető**.
 - A felhasználói berendezés üzemeltetőjének áramütés elleni védelmének ellenőrzését az **üzemeltetés megkezdését megelőzően**, valamint az áramütés elleni védelem működését befolyásoló rendkívüli esemény vagy bővítés, átalakítás után a szerelés befejező műveleteként szabványossági felülvizsgálattal kell végeznie.
 - Ha a felhasználói berendezésben **áram-védőkapcsoló** van felszerelve, annak működőképességét legalább **félévente, építési felvonulási területen üzembe helyezéskor és havonta** az üzemeltetőnek a próbagomb megnyomásával ellenőriznie kell. Az áram-védőkapcsoló működőképességének ellenőrzéseit - kommunális, lakó- és egyéb épületekben üzemeltetett felhasználói berendezések kivételével - **bizonylatolni kell**, és a bizonylatokat az üzemeltető köteles legalább a felhasználói berendezés következő időszakos ellenőrzéséig megőrizni, és úgy tárolni, hogy az hozzáférhető legyen.

- Villamos berendezések helyszíni összeszerelésére, javítására és karbantartására vonatkozó követelmények
 - A villamos berendezéssel vagy szerkezettel kapcsolatos minden olyan műszaki tevékenység, amely a villamos berendezés, villamos szerkezet rendeltetésszerű használatát meghaladja, villamos berendezésen végzett villamos munkának minősül, és ezt csak olyan személy végezheti, aki e tevékenységnek a villamos berendezések üzemeltetése tárgyú szabvány szerinti megfelelő képesítéssel és jogosultsággal rendelkezik.
 - A szerelési vállalkozónak (munkáltató) a villamos berendezésen végzett villamos munkában részt vevő minden munkavállalóját ki kell **oktatnia** a munkájának végzéséhez szükséges villamos biztonsági tudnivalókra, a munkálatok fajtáira vonatkozó ismeretekre, a villamos berendezések üzemeltetése tárgyú szabványban meghatározott **képzési csoportjuknak** megfelelően.
 - Tűzoltás vagy közvetlen életveszély elhárítása céljából feszültség alatt álló, 1000 V-nál nem nagyobb névleges feszültségű villamos kezelőterekbe azok a villamos szakképzettséggel nem rendelkező személyek, akiket az általuk végzendő munkák villamos veszélyeire és az ezzel kapcsolatos magatartásra bizonyítottan **kioktattak (a villamos berendezések üzemeltetése tárgyú szabvány szerinti III. képesítési csoportba tartozó személyek)**, felügyelet nélkül is bemehetnek, és ott tűzoltási, mentési és katasztrófaelhárítási tevékenységet folytathatnak, beleértve a kikapcsolást is.
 - A korábban már üzembe helyezett villamos berendezéseken (berendezésrészekben) villamos szerelést, villamos javítási munkát – kivéve ha az üzemeltetési útmutató nem tiltja, illetve a kezelési utasítás kifejezetten megengedi, vagy a FAM Biztonsági Szabályzat rendelet szerint dolgozik- csak feszültségmentesített állapotban szabad végezni.
 - A feszültségmentesítést és a feszültségmentesített munkaterület átadását az üzemeltető csak abban az esetben bízhatja a szerelési vállalkozóra, ha a munkával érintett villamos berendezés kezelési útmutatója nem írja elő számára a villamos berendezések üzemeltetése tárgyú szabványban meghatározott IV. vagy V. képesítési csoportú üzemi személyzet alkalmazását. Az ilyen megbízást írásba kell foglalni.
 - A feszültségmentesítést, valamint a feszültségmentesített munkaterület átadását a szerelési vállalkozó végzi, akkor ezt csak az ő állandó alkalmazásában álló olyan munkavállalója végezheti, aki a villamos berendezések üzemeltetése tárgyú szabványban meghatározott, legalább IV/c. csoportba sorolás szakképesítési feltételeinek megfelel.
 - Minden, a villamos berendezésen végzett szerelési munka végén, a szerelési munka részeként, egyszemélyes munka esetén a munkát végzőnek, csoportban végzett munka esetén a csoport vezetőjének a munka eredményét még az üzembe helyezés előtt **érintésvédelmi szerelői ellenőrzéssel** ellenőriznie kell.
 - Ha az üzembe helyezéshez az **áramütés elleni védelem szabványossági felülvizsgálata is szükséges**, a munkát végzőnek (vezetőnek) ezt a munka átadásakor a villamos berendezés üzemeltetőjével írásban kell közölnie.
- Villamos szerkezetek műszaki biztonsági követelményei
 - Az 50-1000 V névleges feszültségű váltakozó áramú, valamint a 120-1500 V névleges feszültségű egyenáramú villamos szerkezet megfelelőségét igazolja
 - a CE-jelölés
 - Gyártói nyilatkozat és akkreditált tanúsító szervezet által kiadott, az előírások teljesítését bizonyító tanúsítvány. Gyári számmal el nem látott tömeggyártmányoknál - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a megfelelőséget igazoló egyedi igazolás nem szükséges.
 - Az 1000 V-nál nagyobb névleges feszültségű váltakozó áramú, valamint az 1500 V-nál nagyobb névleges feszültségű egyenáramú villamos termékeknél a megfelelőséget a biztonsági követelmények kielégítésére vonatkozó gyártói nyilatkozat és akkreditált tanúsító szervezet által kiadott, az előírt követelmények teljesítését bizonyító tanúsítvány igazolja.
 - A potenciálisan robbanásveszélyes környezetben történő alkalmazásra szánt berendezések és védelmi rendszerek vizsgálatáról és tanúsításáról szóló 35/2016. (IX. 27.) NGM rendelet hatálya alá tartozó villamos szerkezetek esetében a megfelelőséget az ott meghatározottak szerint a CE-jelölés és az EU megfelelőségi tanúsítvány igazolja.
 - Ha a villamos szerkezet bármilyen villamos vagy nem villamos természetű hibáját nem az alkalmazás helyszínén javítják, akkor a **javítás utáni átadást megelőzően szigetelésiellenállás-mérést** kell végezni az érintésvédelmi vizsgálati módszerek tárgyú szabványban foglaltak szerint. Az I. érintésvédelmi osztályú villamos szerkezet esetén ellenőrizni kell a test és a védőcsatlakozó közötti vezetői folytonosságot.
 - A szigetelésiellenállás-mérés eredménye jegyzőkönyvben rögzítendő.
 - A javított villamos szerkezet átadásakor rövid ideig való üzemeltetéssel meg kell győződni arról, hogy az rendeltetésszerűen, rendellenes jelenségek nélkül működik.
 - Ha a villamos szerkezet villamos természetű hibáját az alkalmazás helyszínén javítják, akkor indokolt esetben a szigetelésiellenállás-mérése és az I. érintésvédelmi osztályú villamos szerkezet test és a védőcsatlakozó közötti vezetői folytonosság ellenőrzése vagy ezek egy része elhagyható, de ez esetben az elhagyás indokát kell a megadott helyen és módon rögzíteni.
 - A különféle háztartási és hasonló jellegű készülékek, amennyiben azok gazdasági hasznosítás céljából történő felhasználása nem kizárt, valamint a villamos forgógépek javítás utáni állapotára és vizsgálatára vonatkozó követelmények
 - A villamos szerkezetek javítása, módosítása után a következő vizsgálatokat minden esetben el kell végezni:
 - ellenőrzés szemrevételezéssel (épség, csatlakozások, feliratok, tartozékok stb.);
 - védővezető vizsgálata (szemrevételezés, folytonosság, védővezető-ellenállás mérése);
 - szigetelésvizsgálatok (szigetelésiellenállás-mérés, villamosszilárdság-vizsgálatok);
 - működési próbák.
 - A villamos szerkezetek javítása, módosítása után a fenti pontban felsoroltakon kívül szükség lehet a következő kiegészítő vizsgálatok elvégzésére is:
 - védővezető-áram mérése;
 - érintési áram mérése;
 - szivárgóáram mérése;

- zajmérések;
- hőmérséklet- és teljesítménymérések;
- túlpörgetési vizsgálat.

- A **10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet** a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről módosítása. Változásokat részletező táblázatunkért kattintson [ide](#). A rendelet módosítása 2018.01.01-án lépett hatályba.
- Hatályát vesztesztette a Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatáról szóló 8/1981. (XII. 27.) IpM rendelet.

A **Magyar Közlöny 231.** számában megjelent a Kormány 489/2017. (XII. 29.) Korm. rendelete a tűzvédelmi hatósági eljárások általános és különös szabályairól, melynek fontosabb rendelkezései:

- A műszaki előírástól való eltérés
- Az atomenergia alkalmazása során alkalmazandó speciális eljárási szabályokról
- Hatósági felügyelet a bejelentésköteles tűzvédelmi szolgáltatási tevékenység végzése felett

Megjelent a Kormány 490/2017. (XII. 29.) Korm. rendelete a tűzesetek vizsgálatára vonatkozó eljárási szabályokról, melynek fontosabb módosításai:

- Tűzeseti hatósági bizonyítvány
- Tűzvizsgálati eljárás

Megjelent a Kormány 491/2017. (XII. 29.) Korm. rendelete a beépített tűzjelző, illetve tűzoltó berendezések létesítésének, használatbavételének és megszüntetésének engedélyezésére irányuló hatósági eljárás részletes szabályairól, melynek fontosabb módosításai:

- Engedélyezési kérelem
- Használatbavételhez szükséges engedély iránti kérelem tartalma

Megjelent a Kormány 492/2017. (XII. 29.) K. rendelete az egyes műszaki termékek tűzvédelmi megfelelését vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről, melynek főbb módosításai:

- Tanúsító szervezetként való kijelölési kérelem adattartalma
- Kijelölési okirat

A **Magyar Közlöny 232.** számában megjelent a Kormány 44/2017. (XII. 29.) BM amely módosítja 54/2014. (XII. 5.) BM rendeletet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

Változások:

- Hatályát veszti az **Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet** alábbi pontjai:
 - a) **3. §-a**, az engedélyezésről, melyről a továbbiakban a 89/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági eljárások általános és különös szabályairól rendelkezik.
 - b) **286. § (2)** bekezdése, mely szerint A 156. § (2) bekezdése szerinti tűzátjelzést 2015. július 1-jéig kell megvalósítani.

Ezen rendeletek 2018. január 1-jén léptek hatályba.